

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Delegatura w Lublinie
20-079 Lublin, ul. Dolna 3-go Maja 5
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

za p.o.
Lublin, dnia czerwca 2007 r.

RLU – 61 – 7/07/PZ

Decyzja RLU Nr 25/2007

I. Na podstawie art. 23c ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2080, z 2006 r. Nr 157 poz. 1119, Nr 170 poz.1217) w związku z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331), stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18 poz. 172, z 2003 r. Nr 6 poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Krzysztofowi M., zam. w Z.

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za naruszające zbiorowe interesy konsumentów praktyki Krzysztofa M., zam. w Z., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P. H.-U. „I. S.-T.”, polegające na bezprawnym działaniu poprzez stosowanie w zawieranych z konsumentami umowach o dostarczanie sygnału w sieci telewizji kablowej następujących zapisów:

- 1) „Operator zastrzega sobie prawo do zmiany układu oferty programowej, jak również do emisji oferowanych programów w pełnym paśmie częstotliwości telewizyjnych”,
- 2) „Informacje o zmianach regulaminu, zmianach wysokości opłat oraz aktualny wykaz programów dostępnych w poszczególnych pakietach, jak również wszelkie zmiany dotyczące TVK są przekazywane w Telewizyjnym Kanale Informacyjnym sieci TVK z jednomiesięcznym wyprzedzeniem”,
- 3) „Operator nie ponosi odpowiedzialności za: zakłócenia w przekazie satelitarnym, zmianę satelity, zmianę systemu nadawania, zaprzestanie nadawania programu przez nadawcę, przerwy związane z konserwacją

urządzeń stacji nadawczych, przerwy w dostawie energii elektrycznej oraz innych zdarzeń, które pozostają poza kontrolą operatora”,

- 4) „(...) wszelkie sprawy sporne rozstrzyga Sąd Rejonowy w Z.”,
- 5) „Zmiany w umowie, jak również jej wypowiedzenie mogą być dokonane wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z wyjątkiem zmiany opłaty eksploatacyjnej o której Operator może powiadomić na kanale informacyjnym lub rozwieszając ogłoszenia”,

stanowiących postanowienia wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, co stanowi naruszenie art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i **nakazuje się zaniechanie ich stosowania.**

II. Na podstawie art. 23c ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2080, z 2006 r. Nr 157 poz. 1119, Nr 170 poz.1217) w związku z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331), stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18 poz. 172, z 2003 r. Nr 6 poz. 68)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

określa się Krzysztofowi M., zam. w Z., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą P. H.-U. „I. S.-T.” w Z., **środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu**, polegające na zaniechaniu stosowania w umowach o dostarczanie sygnału w sieci telewizji kablowej, zawartych z konsumentami przed dniem uprawomocnienia się niniejszej decyzji postanowień, o których mowa w pkt I niniejszej decyzji, w terminie 3 (trzech) miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W związku z prowadzonym badaniem działalności przedsiębiorców świadczących usługi dostarczania sygnału telewizyjnego na terenie województw lubelskiego i podlaskiego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu albo organ antymonopolowy) przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie warunków umów o świadczenie usług telewizji kablowej, stosowanych przez Krzysztofa M., zam. w Z., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P. H.-U. „I. S.-T.”. Celem postępowania było wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż niektóre zapisy stosowane przez Krzysztofa M. w „Regulaminie TVK I. S.-T.” (dalej: Regulamin)

oraz wzorcu „Umowy o dostarczanie sygnałów telewizyjnych do Abonenta” (dalej: wzorzec umowy) mogą być tożsame z postanowieniami wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego (dalej: Rejestr).

Mając na względzie powyższe, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu albo organ antymonopolowy) wszczął z urzędu wobec Krzysztofa M. postępowanie administracyjne w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, co mogło stanowić naruszenie art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jednocześnie w poczet dowodów w postępowaniu zaliczono informacje i dokumenty uzyskane w toku wymienionego wyżej postępowania wyjaśniającego (nr sprawy: RLU – 61 – 49/06/PZ) oraz materiały dostarczone przez Krzysztofa M. w związku z wcześniej prowadzonym badaniem rynku (pismo przedsiębiorcy z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie: RLU – 442 – 3/06/RD).

W odpowiedzi na zarzuty przedstawione w postanowieniu o wszczęciu postępowania Krzysztof M. zapowiedział wprowadzenie zmian w części z zakwestionowanych zapisów.

Organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Przedsiębiorca Krzysztof M., zam. w Z., prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą P. H.-U. „I. S.-T.”, wpisaną pod nr 14261 do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Z.

W/w przedsiębiorca świadczy usługi w zakresie dostarczania sygnału w sieci telewizji kablowej, zawierając umowy z indywidualnymi klientami. Od miesiąca maja 2006 r. przedsiębiorca posługiwał się Regulaminem oraz wzorcem umowy, zawierając umowy z [*tajemnica przedsiębiorcy*] abonentami (stan na dzień 31 stycznia 2007 r.).

Wymienione wyżej Regulamin oraz wzorzec umowy zawiera m.in. następujące zapisy:

- pkt III.4. Regulaminu: „Operator zastrzega sobie prawo do zmiany układu oferty programowej, jak również do emisji oferowanych programów w pełnym paśmie częstotliwości telewizyjnych”;

- pkt VI.2. Regulaminu: „Informacje o zmianach regulaminu, zmianach wysokości opłat oraz aktualny wykaz programów dostępnych w poszczególnych pakietach, jak również wszelkie zmiany dotyczące TVK są przekazywane w Telewizyjnym Kanale Informacyjnym sieci TVK z jednomiesięcznym wyprzedzeniem”;

- pkt IX.5. Regulaminu: „Operator nie ponosi odpowiedzialności za: zakłócenia w przekazie satelitarnym, zmianę satelity, zmianę systemu nadawania, zaprzestanie nadawania programu przez nadawcę, przerwy związane z konserwacją urządzeń stacji nadawczych, przerwy w dostawie energii elektrycznej oraz innych zdarzeń, które pozostają poza kontrolą operatora”;

- § 6 pkt 5 *in fine* wzorca umowy: „wszelkie sprawy sporne rozstrzyga Sąd Rejonowy w Z.”;

- § 6 pkt 6 wzorca umowy: „Zmiany w umowie, jak również jej wypowiedzenie mogą być dokonane wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z wyjątkiem zmiany opłaty eksploatacyjnej o której Operator może powiadomić na kanale informacyjnym lub rozwieszając ogłoszenia”.

W rejestrze postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone zamieszczono m.in. następujące zapisy:

- nr 399 o treści: „Operator zastrzega sobie prawo do zmiany programów wchodzących w skład poszczególnych pakietów”;

- nr 401 o treści: „O zmianie opłaty Operator jest obowiązany poinformować Abonenta z czternastodniowym wypowiedzeniem poprzez zamieszczenie informacji na kanale informacyjno-planszowym, w formie ogłoszeń na budynkach lub pisemnie. Za takie powiadomienie uważa się również przesłanie druków opłat z nadrukowaną nową ceną.”;

- nr 680 o treści: „PTK nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia w odbiorze programów telewizyjnych i radiowych rozprawdzanych w sieci telewizji kablowej wynikające z przyczyn niezależnych od PTK, a w szczególności występujących poza siecią”;

- nr 41 o treści: „Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie”;

- nr 400 o treści: „Zmiana opłaty nie powoduje konieczności zmiany umowy”.

W toku postępowania Krzysztof Mańko zapowiedział zmianę pkt VI.2 Regulaminu oraz § 6 pkt 5 i § 6 pkt 6 wzorca umowy. Odnośnie pkt III.4 Regulaminu wskazał, iż o każdej zmianie układu oferty programowej informuje abonentów „z miesięcznym wyprzedzeniem ustnie dostarczając dowody wpłat i na kanale informacyjnym”. Natomiast odnośnie pkt IX.5 Regulaminu podniósł, iż wymienione tam okoliczności traktuje jako siłę wyższą – „wszystkie czynniki których nie można przewidzieć przy zachowaniu staranności wymaganej w stosunkach kupieckich”.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Wszczynając wobec Krzysztofa M. postępowanie administracyjne, organ antymonopolowy postawił przedsiębiorcy zarzuty naruszenia art. 23a ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej. Należy zauważyć, iż w dniu 21 kwietnia 2007 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331). W myśl art. 131 ust. 1 tej ustawy, do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, i niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy nowej, stosuje się przepisy dotychczasowe. Zastosowanie w niniejszej sprawie znajdują zatem przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (ustawy antymonopolowej) w dotychczasowym brzmieniu.

Zgodnie z treścią art. 23a ust. 1 ustawy antymonopolowej przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Art. 23a ust. 2 stanowi, że za

praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.

W niniejszej sprawie postawione Krzysztofowi M. zarzuty, aby mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 23a ust. 1 i 2, muszą spełniać poniższe przesłanki:

1. być działaniem bezprawnym i polegać na stosowaniu w obrocie konsumenckim postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone,

2. godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Pojęcie „porządek prawny” obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego.

W niniejszej sprawie działanie przedsiębiorcy, polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, należy uznać za bezprawne nie tylko ze względu na fakt zdefiniowania w art. 23a ust. 2 ustawy antymonopolowej określonej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. O bezprawności tegoż działania przesądza również rozszerzona skuteczność wyroku w sprawie o uznanie postanowień umownych za niedozwolone, co wynika z art. 479⁴³ k.p.c. W momencie wpisania do rejestru zapisu uznanego przez sąd za niedozwolone postanowienie umowne, zapis ów staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, która została zakwestionowana. Ze względu na rozszerzoną skuteczność wyroku, klauzule spełniają funkcję podobną do przepisów prawa, zaś posługiwanie się nimi w kontaktach z konsumentami jest zakazane.

Wzorce umów stosowane przez przedsiębiorców w kontaktach z konsumentami podlegają szczególnej kontroli. Wzorzec umowy to doktrynalne określenie wszelkich jednostronnie przygotowanych z góry przed zawarciem umowy, gotowych klauzul umów w postaci warunków umów, ich wzorów, regulaminów itp. (*E. Łętowska*, Prawo umów konsumenckich, C.H. Beck 2002, s. 292). W systemie polskiego prawa cywilnego ustawodawca przewidział instytucję abstrakcyjnej kontroli wzorców umownych, realizowanej w drodze postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyroki: z dnia 29 września 2005 r., sygn. akt: VI Aca 381/05; z dnia 16 listopada 2005 r., sygn. akt VI Aca 473/05), „celem postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone jest tzw. abstrakcyjna kontrola wzorców, dokonana w oderwaniu od konkretnej umowy, zaś wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich(...)”. Co więcej, jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r., sygn. akt III SZP 3/06, „stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w

art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów”. Tak więc, dokonując oceny treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych należy wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w nauce prawa i praktyce orzeczniczej. Stąd też, niedozwolone będą takie postanowienia umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej.

W niniejszej sprawie organ antymonopolowy zakwestionował niektóre spośród zapisów zamieszczonych w wykorzystywanych przez Krzysztofa M. Regulaminie i wzorcu umowy, z uwagi na ich tożsamość z klauzulami wpisanymi do Rejestru.

1. W ocenie Prezesa Urzędu, zapis pkt III.4. Regulaminu o treści: „Operator zastrzega sobie prawo do zmiany układu oferty programowej, jak również do emisji oferowanych programów w pełnym paśmie częstotliwości telewizyjnych” jest tożsamy z zapisem wpisanym do Rejestru pod numerem 399, o treści: „Operator zastrzega sobie prawo do zmiany programów wchodzących w skład poszczególnych pakietów”. Postanowienie powyższe zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) z dnia 19 stycznia 2005 r., sygn. akt XVII Amc 2/04. Należy zauważyć, iż pomimo braku identyczności dosłownego brzmienia porównanych zapisów, wywołują one tożsamy skutek. Stwierdzone zmiany mają jedynie kosmetyczny charakter, zaś istotą obydwu zapisów jest zastrzeżenie dla przedsiębiorcy uprawnienia do jednostronnej zmiany istotnych elementów świadczenia spełnianego względem konsumenta. Bez znaczenia jest tu okoliczność, iż – jak podniósł Krzysztof M. – o każdych zmianach informuje on konsumentów „ustnie dostarczając dowody wpłat i na kanale informacyjnym”. Taki sposób zawiadamiania nie gwarantuje, iż konsument zostanie rzetelnie poinformowany o wprowadzanej do treści umowy zmianie; ponadto pozostaje on w sprzeczności z art. 77 § 1 Kodeksu cywilnego, wedle którego uzupełnienie lub zmiana umowy wymaga zachowania takiej formy, jaką ustawa lub strony przewidziały w celu jej zawarcia.

2. Zapis pkt VI.2. Regulaminu o treści: „Informacje o zmianach regulaminu, zmianach wysokości opłat oraz aktualny wykaz programów dostępnych w poszczególnych pakietach, jak również wszelkie zmiany dotyczące TVK są przekazywane w Telewizyjnym Kanale Informacyjnym sieci TVK z jednomiesięcznym wyprzedzeniem” należy uznać za tożsamy z zapisem wpisanym do Rejestru pod numerem 401, o treści: „O zmianie opłaty Operator jest obowiązany poinformować Abonenta z czternastodniowym wypowiedzeniem poprzez zamieszczenie informacji na kanale informacyjno-planszowym, w formie ogłoszeń na budynkach lub pisemnie. Za takie powiadomienie uważa się również przesłanie druków opłat z nadrukowaną nową ceną.” Zapis ten został uznany za niedozwolony wyrokiem SOKiK z dnia 19 stycznia 2005 r., sygn. akt XVII Amc 2/04. Porównywane klauzule, pomimo braku literalnej identyczności, prowadzą do tego samego skutku. Zapis stosowany przez Krzysztofa M. idzie nawet dalej, wprowadzając praktycznie nieograniczony zakres możliwych zmian treści umowy,

o których konsument może dowiedzieć się jedynie z informacji udzielanych poprzez telewizyjny kanał informacyjny, redagowany przez przedsiębiorcę. Taka forma zmian treści umowy nie jest dopuszczalna w świetle cytowanego wyżej art. 77 k.c.; wymogów określonych w tym przepisie, w świetle przyjętej w praktyce przedsiębiorcy formy zawierania umów, nie spełnia również stosowany przez Krzysztofa M. sposób informowania klientów o zmianach treści umów „osobiście ustnie podczas dostarczania abonentom dowodów wpłat”.

3. Zapis pkt IX.5. Regulaminu o treści: „Operator nie ponosi odpowiedzialności za: zakłócenia w przekazie satelitarnym, zmianę satelity, zmianę systemu nadawania, zaprzestanie nadawania programu przez nadawcę, przerwy związane z konserwacją urządzeń stacji nadawczych, przerwy w dostawie energii elektrycznej oraz innych zdarzeń, które pozostają poza kontrolą operatora” może wywoływać takie same skutki, jak zapis wpisany do Rejestru pod numerem 680, o treści: „PTK nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia w odbiorze programów telewizyjnych i radiowych rozprowadzanych w sieci telewizji kablowej wynikające z przyczyn niezależnych od PTK, a w szczególności występujących poza siecią”. Postanowienie to zostało uznane za niedozwolone wyrokiem SOKiK z dnia 23 lutego 2005 r., sygn. akt XVII Amc 3/04. Skutek obydwu zapisów polega na możliwości wyłączenia odpowiedzialności przedsiębiorcy świadczącego usługi telewizji kablowej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Należy przy tym podnieść, iż wymienione w zapisie stosowanym przez Krzysztofa M. okoliczności nie mogą być generalnie uznane za zdarzenia będące wynikiem działania siły wyższej, „których nie można przewidzieć przy zachowaniu staranności wymaganej w stosunkach kupieckich”. Siłę wyższą określają przede wszystkim *„następujące elementy: nadzwyczajność, przemożność (tj. niemożliwość przeciwstawienia się) oraz zewnętrżność (...). Judykatura (i część doktryny) wskazuje również na nieprzewidywalność jako na kryterium siły wyższej”* (M. Safjan w: K. Pietrzykowski, *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I*, Warszawa 1999, s. 1028).

4. Zapis § 6 pkt 5 *in fine* wzorca umowy o treści: „wszelkie sprawy sporne rozstrzyga Sąd Rejonowy w Z.”, należy uznać za tożsamy z klauzulą wpisaną do rejestru pod nr 41: „Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie”. Postanowienie takie zostało uznane za niedozwolone wyrokiem SOKiK z dnia 31 stycznia 2003 r., sygn. akt XVII Amc 31/02. Porównywane zapisy wyłączają zastosowanie ogólnych przepisów o właściwości sądu zawartych w Kodeksie postępowania cywilnego, wskazując jako sąd właściwy do rozpatrzenia ewentualnych zaistniałych między stronami umów sporów sąd ustalony według miejsca siedziby przedsiębiorcy. Tymczasem zgodnie z ogólnymi przepisami kpc o właściwości sądów (art. 27 i nast. kpc), powództwo wytacza się przed sąd wyznaczony według miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego.

5. Zapis § 6 pkt 6 wzorca umowy o treści: „Zmiany w umowie, jak również jej wypowiedzenie mogą być dokonane wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z wyjątkiem zmiany opłaty eksploatacyjnej o której Operator może powiadomić na kanale informacyjnym lub rozwieszając ogłoszenia”, może wywoływać takie same skutki, jak postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 400, o treści: „Zmiana opłaty nie powoduje konieczności

zmiany umowy”. Postanowienie powyższe zostało uznane za niedozwolone wyrokiem SOKiK z dnia 19 stycznia 2005 r., sygn. akt XVII Amc 2/04. Zmiany przedmiotowo istotnych elementów treści umowy kształtującej stosunek zobowiązaniowy łączący przedsiębiorcę i konsumenta wymagają zachowania odpowiedniej formy, co wynika wprost z treści cytowanego już wyżej art. 77 k.c. Jeżeli strony przewidziały, iż zawarcie umowy, jak również jej zmiana, wymaga zachowania formy pisemnej, niedopuszczalne są odstępstwa w tym zakresie, szczególnie w odniesieniu do tak istotnych elementów umowy, jak określenie świadczenia, do ponoszenia którego zobowiązany jest konsument.

Uwzględniając powyższe należy uznać, iż kwestionowane zapisy stosowane przez Krzysztofa M. mieszczą się w „hipotezach” wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru. Tym samym udowodniono, iż spełniona została przesłanka bezprawności działania przedsiębiorcy, polegającego na stosowaniu w obrocie konsumenckim postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Druga z wymienionych wyżej przesłanek jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa antymonopolowa chroni interesy nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować. Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Działanie Krzysztofa M. godzi w interesy ogółu obecnie korzystających z jej usług konsumentów, ale także każdego potencjalnego konsumenta, który zdecyduje się zawrzeć z przedsiębiorcą umowę o dostarczanie sygnału w sieci telewizji kablowej. Naruszane przy tym interesy konsumentów nie mają jednostkowego charakteru, ale są wspólne dla z góry nieustalonej zbiorowości konsumentów. Należy zatem stwierdzić, iż spełniona została druga z przesłanek uznania działania Krzysztofa M. za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W związku ze spełnieniem obu przesłanek należało uznać, iż działanie Krzysztofa M. stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, wymienioną w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej i nakazać zaniechanie jej stosowania.

W świetle powyższego należało orzec, jak w punkcie I sentencji.

W punkcie II sentencji niniejszej decyzji, działając na podstawie art. 23c ust. 2 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu zobowiązał Krzysztofa M. do dokonania zmian w umowach zawartych z konsumentami w oparciu o wzorzec umowy zawierający zapisy zakwestionowane w niniejszej decyzji, w zakresie niezbędnym do usunięcia lub odpowiedniej zmiany tychże zapisów. Zgodnie z treścią powołanego art. 23a ust. 2, w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Może również nakazać publikację decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy.

Nałożony na Krzysztofa M. w pkt II sentencji obowiązek zmierza w istocie do usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów i zapewni wykonanie nakazu zaniechania stosowania niedozwolonej praktyki. Usunięcie tychże skutków wymagać będzie nie tylko modyfikacji Regulaminu i wzorca umowy wykorzystywanych do zawierania nowych umów, ale również modyfikacji wszystkich umów obowiązujących w chwili uprawomocnienia się niniejszej decyzji, które zostały zawarte z wykorzystaniem wzorca zawierającego zapisy zakwestionowane przez Prezesa Urzędu w niniejszej decyzji. Uwzględniając podaną przez Krzysztofa M. liczbę tak zawartych umów organ antymonopolowy uznał, iż wystarczający do wykonania omawianego zobowiązania będzie okres trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Mając powyższe na uwadze należało orzec, jak w punkcie II sentencji.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.